

Wandelen door de tuinen van de Abdij van Egmond

Deel 1: Door boomgaard, vlindertuin, kruidentuin en

Deel 2: Door de historische tuinen van de abdij

(totaal ca. 30 minuten)

* Deel 1: De wandeling door **de boomgaard** begint naast de ingang van de abdijswinkel, bij het informatiepaneel over de boomgaard. Naast dit paneel staat een klein wit houten beeldje van een monnik. Die witte beeldjes staan op diverse plekken langs de route, zij wijzen u de weg. Deze wandelroute loopt grotendeels over verharde paden. Zwerf tussen de goed onderhouden fruitbomen door naar de lange witte schuur achteraan in de boomgaard.

De boomgaard is kort na de stichting (1935) van de huidige abdij aangelegd. Sinds 1993 wordt de boomgaard onderhouden door de POMologische vereniging (POM) Noord-Holland. In de boomgaard staan ca. 330 verschillende soorten appels, peren, bessen en ander fruit. Het doel is het behouden van oude fruitrassen.

* De route komt uit bij de lange witte schuur. Daar gaat u rechtsaf richting klinkerweg.

U steekt de klinkerweg over en komt in de vlindertuin. Ook hier bent u vrij om door tuin te zwerven en op een van de bankjes te genieten van planten, bloemen, vlinders en bijen.

In de **bloemenrijke vlindertuin** staat een verscheidenheid aan nectarrijke planten om verschillende vlinders voeding en voortplantingsmogelijkheden te bieden.

* In de vlindertuin loopt u door tot aan de aarden wal en ga rechts af. De wandelroute gaat naar links over in een graspad. Neem dit graspad en kom in de "wilde vlindertuin"

In de **wilde vlindertuin** kunnen zich door het verarmen van de grond specifieke grassoorten en veldbloemen ontwikkelen. Deze trekken specifieke soorten vlinders, bijvoorbeeld het bruin zandoogje en het zwartspruit dikkopje, en andere insecten aan. Het gras wordt twee keer per jaar gemaaid en afgevoerd. In het midden van het veld is een poel aangelegd voor planten en insecten die graag een vochtig terrein hebben.

* Zwerf gerust door de tuin en loop daarna over het graspad langs de aarden wal naar rechts achter het gebouwtje langs. Hier wonen Oekraïense

vluchtelingen. Rechts naast het pad staat een insectenhotel.

Een **insectenhotel** biedt een nest- en rustplaats aan insecten. Insecten zijn belangrijk voor mens en natuur; ze bestuiven bloemen en zorgen voor een ecologisch evenwicht door b.v. schadelijke insecten te bestrijden.

* Nu komt u op een laantje met Moseiken. Rechts van u ligt een voedselbosje. De paden nodigen u uit om dit bosje te verkennen.

Het "**Voedselbosje**" is een op voedselproductie ingericht ecosysteem. Het bevat lage en hoge vruchtdragende struiken en bomen die elkaars groei versterken. Hierdoor ontstaat een natuurlijk ecosysteem. Er staan o.a. Mispel en Kweepeer.

* U komt weer uit op het 'Moseikenlaantje'. Aan het eind slaat u rechts af (om de donkere houten gereedschapschuur heen). Steek de straat over en vervolg het

verharde wandelpad. Aan uw linkerhand ziet u, achter de struiken, enkele bijenkasten.

Bijenkasten zijn broedkasten voor honingbijen. Bijen zijn noodzakelijk voor de bestuiving van o.a. fruitbomen en kruiden en leveren tevens heerlijke honing (verkrijgbaar in de abdijwinkel). Het aantal bijenkasten is beperkt, zodat de wilde bijen, die elders in de tuin leven, niet worden verdreven door de honingbijen.

* Iets verder ligt rechts de kruidentuin. Op het terras kunt u in alle rust genieten van de aanblik van de kruidentuin onder het genot van een kopje koffie of thee (verkrijgbaar in het restaurant).

De **Kruidentuin** is geïnspireerd op de filosofie van Hildegard von Bingen (1098 – 1179). De kruidentuin is onderverdeeld in enkele vakken met een aantal keuken- en medicinale kruiden, maar ook kruiden waarvan u thee kunt zetten (zoals Munt, zie informatie-paneel).

** Deel 2: Vervolg uw wandeling door **de historische tuinen van de abdij**.*

Vanaf het terras van de kruidentuin loopt u verder. Ook nu weer wijzen de witte beeldjes op diverse plekken langs de route u de weg. Dit deel van de wandeling voert u over enkele onverharde paden.

Vanaf de achterkant van de kaarsenmakerij heeft u een **doorkijkje naar het abdijgebouw** en een deel van de binnentuin.

Beide zijn voor bezoekers niet toegankelijk. Het is het privé domein voor de hier levende Benedictijner monniken. De huidige abdij is gebouwd in twee fasen: Het zuidelijke deel in 1934 en het noordelijke deel met de huidige abdijkerk in 1950. Er wonen een tiental monniken die het evangelische ideaal door gebed en hun

levenswijze willen realiseren. De Gemeenschap staat midden in de samenleving en biedt o.a. de mogelijkheid voor meerdaagse retraites.

* Volg de fiets- en wandelstraat richting abdijkerk neem de bocht naar links. Na 10 mtr ziet u aan uw rechterhand een doorgang met het informatiepaneel over de historie van de

voormalige abdij. Ga dit onverharde pad in. Achter de Beukenhaag aan uw linkerhand is het "Vleugelpark".

Het **Vleugelpark** is in de jaren '50 aangelegd door pater Vleugel die in dit park verschillende inheemse boomsoorten heeft verzameld. Het park is een oase van rust en bezinning voor monniken en retraite-gasten en is niet toegankelijk voor publiek.

* Verder op dit pad ziet u aan uw rechterhand een informatiepaneel over de oorspronkelijke abdij.

Oude abdij en de graven van Holland

Op deze plaats heeft de voormalige abdijskerk gestaan. De taxushagen achter u geven links en rechts een indicatie van de muren van de eerste stenen kerk (ca. 920). Graaf Floris I en de Gravinnen van Holland zijn in de toenmalige kerk begraven. Een tweede kerk was veel groter en werd over de eerste kerk heen gebouwd, richting het huidige weiland. Het kruisgewelf van de kerk wordt gemarkeerd door het kruis tussen de Beukenbomen. De andere Beukenrijen markeren de beide zijbeuken van de abdijskerk. Het altaar en de absis van de kerk liepen door tot enkele meters in het huidige weiland. Na de "Beeldenstorm" werden in 1573 de resten van de abdij afgebroken. Puin en afgegraven grond werden via Het Stet, over water naar Alkmaar vervoerd om de vestingwallen te verstevigen in de strijd tegen de Spanjaarden. Een replica van de toenmalige abdij is te zien in het museum in Benedictushof. Het terrein wordt ook gebruikt als "**strooiveld**" voor de as van overledenen (op verzoek).

* Vervolg het pad richting Broederkerkhof. Iets verder is aan uw rechterhand de locatie van de "**Herinneringsboom**".

Deze "plek van stilte" is mede op initiatief van het Hospice in Egmond tot stand gekomen. Bezoekers kunnen onder deze mooie "Parottia Persica" een nagedachtenis aan een dierbare overledene achterlaten. Op het bankje kunt u de rust van deze plek ervaren, of de tekst van het infopaneeltje laten bezinken.

Nabij...

.... Dit is een plek om met jou verbonden te blijven.
Jouw herinnering kan in de schaduw van deze 40-jaar oude boom rusten.
Dit is een plek om jouw naam zachtjes te zingen.
Jij en ik, verbonden door liefde in zon, regen, wind en kou.
Op deze plek voel ik me voor even weer samen.

* Loop nu verder naar het Broederkerkhof.

Het **broederkerkhof** is de laatste rustplaats voor de monniken van de Gemeenschap. Er liggen ook enkele andere personen (met een bijzondere band met de abdij) begraven. Links aan het begin van het kerkhof is een verzamelgraf. Het kerkhof is een oase van rust en bezinning.

* Halverwege het broederkerkhof gaat de wandeling aan de rechterkant verder via een doorgang in de haag met enkele houten treden naar beneden. Aan het einde van dit paadje kijkt u uit op de Doelen.

De Doelen

Heel vroeger keek u van hieraf uit over de moerassen, kreken en sloten van "het Egmondermeer" tot in de richting van Alkmaar. Dit gebied overstroomde regelmatig onder invloed van stormen en springtij. In 1564 werd het Egmondermeer, als een van de eerste polders van Noord-Holland, drooggemalen en ingepolderd in opdracht van

graaf Lamoraal van Egmond. Tussen Egmond-Binnen en bijvoorbeeld Alkmaar bleef het schip ook daarna nog het beste vervoersmiddel.

- * *Ga links af en wandel bij het water met de bocht mee naar links.*

Dit water heet "het Stet", een oude zoutwatergeul (Egmonder binnenvaart) die gebruikt werd voor de vaarten ("voert") naar o.a. Alkmaar. Via deze "schulpstet" werden schelpen met platte schuiten naar de kalkbrandrijen in Alkmaar gebracht. In die ovens werden de schelpen gebrand tot schelpkalk voor specie om te metselen. Aan het einde ligt het haventje van Egmond-Binnen. Het haventje is in de tiende eeuw vermoedelijk al gebruikt voor de aanvoer van materialen voor de bouw van de toenmalige abdij.

- * *Aan het einde van het pad staat een informatiepaneeltje. Neem de trap omhoog.*

Door de trap merkt u dat het abdijterrein op een oude zandrug, ruim 2,5 meter hoger ligt dan de omgeving. Majestueus moet de abdij in die tijd boven de omgeving hebben uitgestoken; niet alleen een teken van religieus belang, maar ook een teken van welvaart en wereldlijke macht.

- * *U bent nu aangekomen op het terrein van de "Buurkerk" en de algemene begraafplaats. Ook dit terrein is vrij toegankelijk. Echter, de Buurkerk en de uitgang van de begraafplaats naar het dorp zijn alleen geopend bij speciale gelegenheden. Zwerf gerust rond over dit historische terrein.*

Begraafplaats en Buurkerk

Vroeger was een abdijskerk (vrijwel) uitsluitend bedoeld voor de monniken. Voor de burgers was er een apart kerkgebouw. In de periode tot 1572 stond deze buurkerk helemaal op het noordelijke puntje van het abdijterrein, vlakbij 'Het Stet'. Op het kerkhof is deze locatie gemarkeerd met enkele graven van toenmalige vooraanstaande personen. Ook deze kerk is in 1573 verwoest. In 1836 is een nieuwe Buurkerk gebouwd op de huidige locatie en in 1914 vervangen door het huidige neogotische gebouw. Het kerkgebouw wordt nu gebruikt voor tentoonstellingen en kleine bijeenkomsten, zoals "rouw en trouw".

Van de begraafplaats is maar een klein deel beschikbaar voor actuele graven. Het grootste deel is historisch van aard, met enkele zeer oude graven.

- * *Rechts achter de Buurkerk neemt u het trappetje naar beneden, terug in de abdijs tuin. Steek schuin over en wandel rechtsaf naar de straat. Links van het pad is een bloementuin.*

Broeder Cor heeft tot op zeer hoge leeftijd met hart en ziel in deze bloementuin gewerkt. De bloemen en planten worden gebruikt voor o.a. altaardecoratie.

- * *Terug op de verharde weg slaat u rechts af, volg de weg en ga door het poortje links. Aan uw linkerkant is de ingang naar de abdijskerk.*

Abdijskerk

De abdijskerk is dagelijks open voor publiek. De "voorkerk" is ook tijdens religieuze diensten toegankelijk (in stilte). Daar bevindt zich de graftombe met de resten van leden van de Hollandse grafelijke familie. Ook hangen er panelen met uitleg over de geschiedenis. De kerk heeft een tweetal sfeervolle kapelletjes. In de kerk kunt u deelnemen aan enkele gebedsdiensten. De andere gebedsdiensten zijn in besloten kring en worden gehouden in de onlangs gerenoveerde "Kapittelkapel".

- * *Keer terug naar de abdijswinkel/Benedictushof.
Prettige dag en tot ziens.*

St Adelbertabdij Egmond-Binnen, www.abdijvanegmond.nl